

HACI MUSTAFA HAYRÎ BABA MALATYEVÎ'NİN SOHBETLERİNDE RÂBITA RÂBITA AT THE TALKS OF HACI MUSTAFA HAYRÎ BABA MALATYEVÎ

Ömer Necâfî

Öz

Râbita konusu, tasavvufun ana konularından birisidir ve üzerinde yoğun tartışmaların yapıldığı, izahı zor ancak bütün tasavvufî metodlarda, gönül eğitiminin temelini teşkil eden bir prensiptir. Râbita, subjektif bir öge olması sebebiyle, tahayyül edilebilecek nesnelere benzetmeler yolu ile izaha çalışılmıştır. Bu benzetmelerde genellikle, su, elektrik akımı, güneş ışığı, ayna, baraj, elektrik üreten kaynak, elektrik hattı, su boruları, çeşme, testi gibi nesneler kullanılmıştır. Râbita, ilmî eserlerden daha çok, mutasavvıfların sohbetlerinden anlaşılması mümkün olan bir kavramdır. Çünkü bu sohbetlerde sâde bir üslûb kullanılmakta, benzetmeler, o mecliste bulunan kişilerin anlayışı seviyesinde yapılmaktadır. Büyük mutasavvıf Malatyalı Hacı Mustafa Hayri Baba'nın kaydedilmiş sesli sohbetleri, bu sahada önemli bir kaynaktır. Çalışmamızda, o'nun sohbetlerindeki râbita ve râbitanın iç içe olduğu tasavvufi konular, tasnif edilerek ele alınmış, tasavvuf tarihi araştırmacıları için kolay ulaşılabilir bir doküman ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Malatyevî, Sohbet, Râbita

Abstract

The subject of *Râbita* is one of the main topics of sufism and it is a principle on which there are intense discussions, which is difficult to explain but constitutes the basis of hearth education in all sufism methods. Due to the fact that it is a subjective element, it has been explained by analogies with the objects that can be imagined. In these analogies, objects such as water, electric current, sunlight, mirrors, dams, sources that produce electricity, power lines, water pipes, fountains and jugs are used. *Râbita* is a concept that can be understood from the talks of sufis rather than scientific works. Because in these talks, a simple style is used and the analogies are explained at the level of understanding of the people in that assembly. Recorded voice talks of the great sufi *Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî* are an important resource in this field. In our study, *râbita* and intertwined mysticism issues with it, which in his talks are were classified and discussed, and an easily accessible document for sufism history researchers was tried to be presented.

Keywords: Malatyevî, Talk, Râbita

1. GİRİŞ

Tasavvufun temel prensiplerinden olan râbîta, anlaşılması güç bir konu olması sebebiyle çok tartışılan bir konu olmuş, pek çok ilmi eserde, râbîtanın Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnet-i Nebviyye'deki delilleri, İslâm âlimlerinin râbîta konusundaki görüşleri ortaya konmuştur. Râbîtanın mâhiyetini, anlatan ilmî eserler, sûfîlerin mektupları ve sohbetleri, bu sahada bilgi alınabilecek temel kaynaklardır. Sohbetler, bu kaynaklar içinde, gerek üslûbundaki sâdelik, gerekse mecliste bulunanların anlayış seviyesine hitap etmesi açısından, anlaşılması en kolay olanıdır. Büyük mutasavvıf ve mütefekkir, Malatyalı hacı Mustafa Hayri Baba'nın ses kayıtlarında, rabîta konusunun sâde bir konuşma üslûbu ile çok geniş olarak işlendiği, benzetmelerle, konunun algılanmasının kolaylaştırıldığı görülmektedir. Sohbetlerde, farklı zaman ve mekânlarda yapılmış birbirine benzer ve bazan da aynı ancak aralarında mânâ yönünden farklı inceliklerin bulunduğu ifâdeler kullanılmıştır. Çalışmamızda, bu inceliklerin, gözden kaçmaması için, tekrarlanan ifâdelerin aynen alınması yoluna gidilmiş, sadece râbîtayı konu edinen bölümlerin yanında, rabîta ile iç içe olan tasavvufî konular da çalışmaya aktarılmıştır. Zâten, râbîta ile iç içe olmayan, üzerinde râbîtanın eserini taşımayan hiçbir tasavvufî konu da yok gibidir. Arşivimizde bulunan ses kayıtları ve bu kayıtların yazıya geçirildiği, Hacı Mustafa Hayri Baba adlı eser, çalışmamız için ana kaynaklar olmuştur.

Râbîta, Rasûlullah Aleyhisselâm'a kalben ulaşmak için girilecek kapıdır. Allahu Teâlâ'ya vuslat ise, başka değil sadece ve ancak, Rasûlullah Aleyhisselâm'a ulaşmakla mümkündür. Rasûlullah Aleyhisselâm'a kalben ulaşılmadan, o'nu sevmeden, o'na büyük bir aşk ile bağlanmadan, Allahu Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerine, kalben yakın olmak, lâıyıkı vechile o'nu sevmek, o'ndan lâıyıkı vech ile korkmak mümkün değildir. İşte bütün bu seyr u sülûkun yâni sonu Allahu Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri'ne kalbin yakın olması yolculuğunun başlangıç noktası, Allahu Teâlâ'nın Zât tecellisine mazhar olmuş, insan-ı kâmile râbîta ile başlar. Bu bağlılık, o'nu, Rasûlullah Aleyhisselâm'ın yakınlığına, oradan da Cenâb-ı Hakk'ın yakınlığına, sevgisine ve rızâsına taşır.

2. HACI MUSTAFA HAYRÎ BABA MALATYEVÎ

Ehl-i Beyt-i Resûlullah'tan (a.s.) olan bu büyük mutasavvıf, *Seyyid Battal Gazi* neslinden ve *Koca Vâizogulları* Âilesindendir. Eski Malatya'da, bu gün ki ismiyle Battal Gâzi'de yaşamış olan bu âileden pek çok mutasavvıf yetişmiştir. Malatya velilerinin büyüklerinden olan ve kabr-i şerîfi Battal Gazi'de bulunan *Koca Vâiz* Hazretleri, Hacı Mustafa Hayrî Baba'nın ceddidir. Koca Vâiz, Sultan IV. Murad devrinde yaşamış, zühd ü takvası ve kerâmetleriyle meşhûr olmuş, IV. Murad kendilerine iltifât ve sevgi göstermiştir. *Seyyid Koca Vâiz*, tasarruf sahibi ve çok güçlü bir mutasavvıftır. Pek çok menkîbesi hâlâ dillerde dolaşmaktadır. Küçük denilebilecek yaşta tasavvuf'a giren ve bütün ömrü zühd ü takva, taat ü ibadet, zikr ü fikr, sabr u şükr ile geçen Seyyid Hacı Mustafâ Hayrî Baba, Hacı Muhammed Baba'dan on iki tasavvuf yolunu ahz u cem etmekle, irşâd görevini hakkıyla yerine getirmiş, insanlara her zaman sabr, şükr ve kanâati tavsiye etmiştir. O'nun sohbetleri, ilâhî aşka susamış uşşâk-ı ilâhînin, râh-ı Hak'ta rehberi olmuştur. Hacı Mustafa Hayri Baba;

*Gel Allah'a yürü yol kapanmadan
Zikr eyle Mevlâ'yı dilin durmadan*

beytini her fırsatta terennüm etmiş, ölüm gelmeden Cenâb-ı Hak'ka doğru yürümeyi, dil durmadan Cenâb-ı Hakk'ın zikriyle iştigal etmeyi tavsiye ve telkin etmiş, bir ömür boyu bu mânâ çerçevesinde insanları ikaz ve irşâd buyurmuştur. 17 Eylül 1979 pazartesi gün'ü *En yüce dosta* diyerek, rûh-ı pürfütûhları ravza-i cinâna pervâz eylemiştir (Öğüt, 2016: 1-20).

O, bütün sohbetlerinde, hal ve hareketlerinde sık sık *İlahî ente maksûdî ve rızâke ve ligâke matlûbi ve âtinî muhabbetike ve mârifetike yâ Allah Celle Celâlühû* (Öğüt, 2016: 32) ibâresini tekrarlar, *Kâdiriyye* yoluna intisâbını ve çalışmasını, Kürklü Hacı Muhammed Baba ile karşılaşmasını şu şekilde anlatırdı:

Sonra varlık ve benlikle değil de evvel Allah'ın izni ile benim şeyhim on iki tarikten mezûndur. On iki tarikten de bana izin vermiştir. Yani ben on iki tarikten irşâda memûrum. On iki tarikten mezûnum. Peygamber Efendimiz'e, senelerdir, vekâlet, nâiblik yapan bir adamım. Elhamdülillah. Kırk senedir bu yolda çalışıyorum (Öğüt, 2016: 115).

On iki tarikten mezûnum, elhamdülillah, on iki tarikten ders vermeye irşâden zikrullah yaptırıma icâzetten mezunum (Öğüt, 2016: 115).

(Hacı Muhammed Baba): *Oğlum ben on iki tarikten mezûnum, on iki tarîkın nûru, hâli, feyzi bende birleşti. Bu memlekete Şeyh Abdulkâdir Geylânî'nin emri ile geldim dedi. Şeyh Abdulkâdir Geylânî'den ders verdi. On iki tarîkten bana izin verdi. O zaman bu zaman çalışıyoruz* (Öğüt, 2016: 13).

Kövenk'e geldiğimizde, o vakitte Hacı Muhammed Baba vardı. *On iki tarîkten izin veriyorum dedi. O icâzetnâmem bir ihvanda kaldı. On iki tarîkın nûru hâli, feyzi bende birleşti. Ben de sana on iki tarîkten izin veriyorum dedi. On iki tarîkten ders vermeye, zikrullah ettirmeye, irşâda memûr oldum* (Öğüt, 2016: 23).

Benim Şeyhim Hacı Muhammed Baba, Mekke, Medîne’de, yedi sene mücâvir kalmış. Malatya’da geldi beni buldu, buluştuk. Bana tarîkat verdi. *On iki tarikattan mezûnum dedi. Hangisini istersen ondan veririm dedi.* Ben dedim ki: *Şeyh Abdulkâdir Geylânî’yi seviyorum, ondan ver dedim.* Ben *Şeyh Abdulkâdir Geylânî’nin emri ile senin için geldim bu memleket, onun için geldim bu memleket,* dedi, tarikat verdi. Bana on iki tarikten icazet verdi. On iki tarikten mezûnum, ama esas işlettiğim tarîk, *Kâdirî. Birincisi Kâdirî.* Bütün tarikatlar hakır, Hakk’a giden yoldur, lâkin en büyüğü, en âlâsı, en kuvvetlisi, *Tarîk-i Kâdirî*’dir. Şeyh Abdulkâdir Geylânî gibi bir veli ne gelmiş ne gelir. İtikad edin yapışın, çalışın. İnşallah feyzyâb olursunuz (Öğüt, 2016: 119).

Hacı Ömer Hüdâyî Baba bir taç hediye etmiş, onu verdi bana (Öğüt, 2016: 24).

Hacı Mustafa Hayri Baba’nın belirttiği bu taç, ekte resimleri bulunan taçtır. Hacı Mustafa Hayri Baba’nın hulefâ-i kirâmından, mahdûmu Mustafa Hayri Öğüt Bey tarafından muhafaza edilmektedir. Taç, dört dilimli olup her bir dilimine, Hulefâ-i Râşidîn’in (Radiyellahu Anhum) birisinin ismi işlenmiştir.

3. RÂBITA

3.1. Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî'nin Vasiyyetinde Râbita

Vasiyyet metinleri, tasavvuf târihinin en önemli vesîkaları arasındadır. İnsan-ı kâmil, bu metinlerle, kendisinden sonra oluşabilecek tüm olumsuzluklara ve çözümlerine işâret eder, bulunduğu yolun uygun olmayan fikir, mülâhaza ve eylemlerden arındırılmasında en önemli tavsiye ve emirleri ortaya koyar. Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, vasiyyetinde, özellikle, her zaman tartışma konusu ve tasavvufun temel ruknû olan râbita konusunu, kesin çizgileri ile tartışmaya mahal bırakmayacak şekilde belirtmiş, kendisine, kıyâmete kadar tasarruf hakkı ihsân edildiğini vurgulamıştır.

Bana ulaşanlar, *Hazret-i Pîr Efendimiz'e*, o'na ulaşanlar ise *Rasûl-i Ekrem Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz'e* ulaşırlar. Buradan da *Hakk'ı* bulurlar. (Öğüt, 2016: 188).

Râbita konusunda sizlere derim ki: Cenâb-ı Hak bütün Peygamberlerine ve evliyâlarına ayrı ayrı mûcize ve kerâmet ve bürhân ihsân ettiği gibi, Hayrîsine de şunları ihsân etmiş olup böyle amel etmenizi tavsiye ve nasihat ederim. Şöyle ki: *Beni görenler veya görmeyenler teveccüh ve râbitalarını bize yapacaklar, kabrimi ziyâret edenler sebab-i mağfiret olacaklar, kabrimde bulunan sudan içenler emrâzlarından şifâyâb olacaklardır. İstimdât isteyenlere hayatımdan daha keskin olarak imdâtlarına yetişme imkânını bulacaklardır. Rabbim Celle ve Alâ Hazretleri bunları bize ihsân eylemiştir. Rabbim Zü'l-Celâl ve'l-Kemâl Hazretleri, bu Hâdimü'l-Fukarâsına ilâ nihâye tasarruf hakkı ihsân buyurmuştur. Bu hususta tereddüt edenler, güçleri yetiyorsa, doğrudan Rasûl-i Ekrem Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz'den öğrensinler* (Öğüt, 2016: 189).

3.2. Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî'nin Sohbetlerinde Râbîta

3.2.1. Râbîta ve Silsile-i Meşâyih-i Kâdiriyye

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, Abdulkâdir Geylânî'nin tasavvufdaki yerini ve o'nun yolundan ders almanın fazîletini şöyle ifade eder:

Senin müridlerini kıyamete kadar dünya ve cehennem ateşinde yakmayacağım. Ve imansız götürmeyeceğim, diye tevbesiz götürmeyeceğim diye söz almış. Böyle bir Pîre bağlanmak, mensûb olmak, ne büyük şeref, ne büyük nimettir. Her gün istiğfar-ı şerîf, salevât-ı şerîf, Kelime-yi Tevhîd, İsm-i Celâl, İhlâs okuyup da defteri âmâlîni sevapla doldurmak ne güzel. (Öğüt, 2016: 121).

Benim Şeyhim Hacı Muhammed Baba, Mekke, Medîne'de, yedi sene mücâvir kalmış. Malatya'da geldi beni buldu, buluştuk. Bana tarîkat verdi. *On iki tarikattan mezûnum dedi. Hangisini istersen ondan veririm dedi.* Ben dedim ki: *Şeyh Abdulkâdir Geylânî'yi seviyorum, ondan ver dedim. Ben Şeyh Abdulkâdir Geylânî'nin emri ile senin için geldim bu memlekete, onun için geldim bu memlekete,* dedi, tarikat verdi. Bana on iki tarikten icazet verdi. On iki tarikten mezûnum, ama esas işlettiğim tarîk, *Kâdirî. Birincisi Kâdirî.* Bütün tarikatlar hakır, Hakk'a giden yoldur, lâkin en büyüğü, en âlâsı, en kuvvetlisi, *Tarîk-i Kâdirî*'dir. Şeyh Abdulkâdir Geylânî gibi bir veli ne gelmiş ne gelir. İtikad edin yapışın, çalışın. İnşallah feyzyâb olursunuz (Öğüt, 2016: 119).

Yolumuz hak yoldur. Çok kuvvetlidir. Şeyhlerimiz, mürşidlerimiz, Pîrimiz zaten pîrlerin başı. Evliyâların reisidir. Onun fevkinde evliyâ nâdirdir. O zat demiş ki: *Kıyâmete kadar Cenâb-ı Hak, bana bir sicil defteri verdi. Kıyâmete kadar tarikımıza, bana intisab edenlerin isimleri yazılacak. Bunları, Cenâb-ı Hak son nefeste imansız götürmeyecek. Tевbesiz götürmeyeceğine dâir dünya ve âhiret ateşi ile azab etmeyeceğine dâir vaad etmiştir, vaad aldım,* diyor. *Yarın rûz-i kıyâmette, cehennem kapısına duracağım, müridlerimi, cehenneme uğratmadan geçireceğim,* diyor Şah Abdulkâdir Geylânî Hazretleri. Böyle bir pîre, böyle bir evliyâyâ bende olmak, ne selâmet, ne saâdet, ne devlettir, ne bahttır insana! (Öğüt, 2016:115)

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, Abdulkâdir Geylânî'den sonra, silsile-i Kâdiriyyedeki meşâyih'in özelliklerini anlatırken, onların mânevî dercelerinin çok büyük olduğunu, tasarruflarının devam ettiğini, rabîta yolu ile onlardan da yardım, himmet ve dua istenebileceğini belirtmiştir.

Mensûbu olduğumuz meşâyihlerin hemen ekserisi evlâd-ı Rasûl'dur. Hemen ekserisi, kutuptan kutuba gider. Peygamber vekillikinden vekilliğine intikal eder, gider. Bu zincir öyle. Ne bahtlı insan ki, bu yola itikat ede, bu meşâyihlere yapışa, muhabbet ede, büyük nimete nail olur (Öğüt, 2016:115).

Bizim tarîkımız, kutuptan kutuba gidiyor. Peygamber vekillikinden, peygamber vekilliğine gider. Şeyhim Hacı Muhammed Baba, cihan kutbu idi. Kutb-i aktâbdı. Onun şeyhi Hacı Ömer Hüdâyî Baba, kutb-i aktâbdı. O da Peygamber Efendimiz'in vekili, nâibi idi. Büyük evliyâ, büyük mürşiddir. Dede Osman Baba, Urfâ'da medfûndur. O da büyük evliyâlardandır. Kutb-i aktâb, Peygamberin vekili, nâibidir. Abdurrahmân Halis Talebânî Hazretleri, Süleymaniye

Kerkük, Bağdât civârında Kâdirî kolu, Hâlisiyye kolu. Abdurrahmân Hâlis Talebânî, büyük bir evliyâdır, kutb-i aktâbdır. Yâni hep kutb-i aktâbdan, kutb-i aktâba gider. Hepsi kutb-i aktabdır. Peygamber vekilliği, nâibliği yapmış zatlardır. Hepsi büyük mürşiddir. Hangisine seslenirseniz yetişirler (Öğüt, 2016: 115).

İnsan kendi şeyhini bütün zamanın en ileri meşâyihî bilecek, peygamberin nâibi bilecek vekili bilecek, öyle itikat edecek. Böyle teveccüh, böyle râbita edecek, çalışacak. Sonra bizim kolumuz, elhamdülillah çok yüksek bir koldur. Pîrimiz, bütün evliyânın başı, reisi, onun halifeleri de, hep zamanın kutupları. Onun için de mürşid-i âzâm, Peygamber'e vekâlet yapmışlar. Hep, kutbu'l-Aktâbdan gelip kutbu'l-Aktâba gider. Şeyhim kutbu'l-Aktâb, Şeyhimin Şeyhi, kutbu'l-Aktâb, o'nun Şeyhi Dede Osman Avni Baba, o da kutbu'l-Aktâb, o'nun Şeyhi de Abdurrahmân Hâlis Talebânî, o da kutbu'l-Aktâb, pîrimiz zâten bütün evliyânın reisi, böyle bilmeli. Her hangisine seslensen, evvel Allah yetişirler. Yüksek velîler yüksek meşâyihler, peygambere senelerce vekâlet etmiş nâib, peygamber vekilliği yapmış. Bizim silsilemiz böyle, zincirimiz böyle gider (Öğüt, 2016: 124).

Yapıştığımız tarîk, elhamdülillah, şeriata uygun, Kur'ân'a uygun, hadise uygun, tarîkata uygun, hakîkate uygun, Allah'ın, Peygamberin razı olduğu bir yol. Feyzi de rahmânî, yolu da rahmânî, her şeyi güzel. Böyle bir çeşme böyle bir su, böyle bir zincir, altın zincir bulduktan sonra bu zinciri bırakıp da ötekine berikine muhabbhet ve meyil etmeye gelmez. Her ne kim ile konuşursanız konuşun râbita edin (Öğüt, 2016: 81).

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevînin, Cenâb-Hak'tan yardım, Rasûlullah Sallelallahu Aleyhi ve Sellem'den şefâat, silsile-yi Kâdiriyyeden himmet istemesi, sanki, gönülde gizli olan râbitanın seslendirilmiş şekli gibidir.

Medet yâ Rabbe'l-Âlemîn, yâ Rabbe'r-Rahîm yâ Rabbe'l-Kerîm yâ Hayyu ya Kayyûm yâ ze'l-Celâli ve'l-İkrâm yâ Rabbî yâ Allah medet imdât,
Destur medet yâ peyk-i celîl, Nâmûs-ı Ekber, Cibrîl-i Emîn Hazret-i Cebrâil Aleyhisselâm,
Destur medet yâ Rasûlellah yâ Ceddi yâ Sâkine'l-Medîne-i Münevvere yâ Ahmed ü Mahmûd Muhammed Mustafâ Sallelallahu Aleyhi ve Sellem,
Destur medet yâ Emire'l-Mü'minîn, Şâh-ı velâyet İmâm Alî Radiyellahu anh,
Destur medet yâ Bâz yâ Gavse'l-Âzâm eş-Şeyh es-Seyyid Abdulkâdir Geylânî medet ya Pîr,
Destur medet yâ eş-Şeyh Abdurrahmân Hâlis Talebânî,
Yâ Dede Osmân Avnî Baba Urfavî,
Yâ Hacı Ömer Hüdâyî Baba Könvenkî,
Ya Hacı Muhammed Baba Kürkî (Öğüt, 2016: 35).

Devran zikirlerinin sonunda okunan ve Urfa'da Dede Osmân Avnî Baba Dergâhının dış cephesine kazınmış târihi kitabede yer alan şu güzel cümleler, Rasûlullah Sallelallahu Aleyhi ve Sellem'e ve Hulefâ-i Râşidîne râbita etmenin ve onlardan şefâat ve himmet istemenin bir ifâdesidir.

Hû Allahummesalli ale'l-Mustafâ, Hû Nebiyye'r-Risâle ve Bahru's-Safâ, Hû çirağ-ı mescîd ü mihrâb ü minber, Hû Ebûbekir, Ömer, Osman yâ Haydâr (Öğüt, 2016: 36).

Devran zikirlerinin sonunda okunan dualarda, başta Rasûlullah Sallelahu Aleyhi ve Sellem ve Hulefâ-i Râşidîn olmak üzere, evlâd-ı Rasûl, ezvâc-ı Rasûl, ashâb-ı Rasûl ve Onbir İmam Hazretlerinin isimleri zikredilerek, yapılan zikrullahın ve okunan sûre-yi celfilelerin sevâbının onlara hediye edilişi, onların şefâat, himmet ve yardımlarına sebeptir.

Allahüme Rabbenâ yâ Rabbenâ, evsıl ve belliğ misle sevabe mâ kara'nâhu ve nûra ma televnâhu, vâsilen ila rûhi menbai feyzi ve'l-Kemâl, seyyide'l-Evvelîne ve'l-Âhirîn Hazreti Muhammedeni'l-Mustafâ Sallelallahu aleyhi ve Sellem

Ve ilâ ervâhı cemi enbiyai ve'l-Mürselin ve salevâtulahi ve selâmuğu aleynâ ve aleyhim ecmeîn

Ve ilâ rûh-ı Emîru'l-Mü'minîn Hazret-i Eba Bekirini's-Sıddîk

Ve ilâ rûh-ı Emîru'l-Mü'minîn Hazret-i Ömerü'l-Fârûk

Ve ilâ rûh-ı Emîru'l-Mü'minîn Hazret-i Osmanü'z-Zünnûreyn

Ve ilâ rûh-ı Emîru'l-Mü'minîn Şah-ı Velâyet İmâm Alî Kerramellahu Vechehû

Ve ilâ rûh-ı Hazret-i İmâm Hasan

Ve ilâ rûh-ı Hazret-i İmâm Hüseyin Şehid-i Deşt-i Kerbelâ

Ve ilâ rûh-ı ammi Rasûl Hazret-i Hamza,

Ve ilâ rûhi ammi Rasûl Hazret-i Abbâs

Ve ilâ rûhi evlad-ı Ammi Mustafâ, Câfer-i Tayyâr

Ve ilâ ervâhı cemi evlâd-ı Rasûl'ün ve ilâ cemi ezvâc-ı Rasûl'ün ve ervâh-ı cemi ashâb-ı Rasûlün Rıdvanullahi Teâlâ aleyhim ecmeîn.

Ve ilâ rûh-ı İmâm Zeyne'l-Âbidîn

Ve ilâ rûh-ı İmâm Muhammed Bâkır

Ve İmâm Caferü's-Sâdık ve İmâm Mûsâ Kâzım ve İmâm Aliyyu'r-Rızâ ve İmam Takî ve İmam Nakî ve İmâm Hasenü'l-Askerî ve İmam Muhammed Mehdî, Sâhib-i âhir zaman, Rıdvanullahi Teâlâ aleyhim ecmeîn.

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, bundan sonra On İki İmam Hazeratından sonra gelen evliyâullah'ın isimlerini zikreder.

Ve ilâ rûh-ı eş-Şeyh Hasan-ı Basrî

Ve rûh-ı eş-Şeyh Habîb-i acemi

Ve eş-Şeyh Dâvud-i Tâî

Ve eş-Şeyh Mârûf Aliyyu'l-Kerhî

Ve ilâ rûh-ı eş-Şeyh Seriiyyü's-Sekatî

Ve ilâ eş-Şeyh Cüneydi Bağdâdî

Ve ilâ eş-Şeyh Ebubekirini's-Şiblî

Kaddesellahu esrârahumunnûrânî

Ve ilâ Pîr-i Tarîkat, Kutbu'r-Rabbânî, Gavsü's-Samedânî, Mahbûb-i Sübhânî, Kandîlî'n-Nûrânî, eş-Şeyh es-Seyyid Abdulkâdir Geylânî

Abdulkâdir Geylânî'den sonra, on iki tasavvuf yolunun diğer pîrlerinin isimleri bazen tek tek bazen da toplu olarak zikredilir. Meselâ bir sohbet, *Mevlânâ Celâlü'd-Dîni Rûmî* zikredilmişken başka bir sohbet *Ve ilâ rûh-ı Şâhı Nakşibend Muhammed Bahauddîn Üveys el-Buhârî* denilmiş, arkasından müctehid âlimler söylenmiştir.

Ve ilâ rûh-ı eş-Şeyh es-Seyyid Ahmed er-Rufâî

Ve ilâ rûh-ı eş-Şeyh es-Seyyid, Ahmed el-bedevî

Ve ilâ rûh-ı eş-Şeyh es-Seyyid İbrahim ed-Dissûkî

Ve ilâ eş-Şeyh es-Seyyid Mevlânâ Celâlû'd-Dîni Rûmî

Ve ilâ ervâh-ı cümle sâir pîrân-ı izâm kaddesellahu esrârahumunnûrânî ve ilâ ervahı eimme-i müctehîdîni kirâmın rahmetullahi aleyhim ecmeîn.

Başta Abdulkâdir Geylânî olmak üzere on iki yolun pîrânının ismi zikredildikten sonra, Abdulkâdir Geylânî'den sonra gelen Kâdiriyye zincirindeki halkaların rûhlarına hediye gönderilmiştir.

Ve ilâ ervâh-ı eş-Şeyh es-Seyyid Abdurrezzâk

Ve eş-Şeyh es-Seyyid Ebu Bekir Abdulazîz

Ve eş-Şeyh Ahmedî Hindillahûrî

V ilâ rûhi eş-Şeyh es-Seyyid Hüseyinî Ezmirânî

Ve rûhi eş-Şeyh es-Seyyid Süleymanü'l-Bağdâdî,

Ve ilâ eş-Şeyh es-Seyyid Ahmed Talebânî

Ve Abdurrahmân Hâlis Talebânî

Ve ilâ rûh-i eş-Şeyh Aliyyü'l-Bağdâdî

Ve ilâ rûh-i eş-Şeyh Eyyûb Urfevî

Ve ilâ rûh-i eş-Şeyh es-Seyyid Dede Osmân Avnî Baba-i Urfavî

Ve ilâ rûh-i ruh-i eş-Şeyh es-Seyyid Hacı Ömer Hüdâyî Baba Kövengî

Ve eş-Şeyh es-Seyyid Hacı Muhammed Baba-i Kürkî

Kaddesellahu esrârahum ve nefeanellahu vel müslimîne bihi ve bihim ecmeîn (Öğüt, 2016: 72-73).

3.2.2. Râbîta ve Günlük Zikir Dersi

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, günlük zikir dersini tarif ederken  nece ölüm halini tefekkür etmeyi anlatarak arkasından râbîtanın nasıl yapılacağını, teşb h sanatı ile tahayyül ettirmiştir. Bu teşbihte, baraj, elektrik üreten santral, kova,  eşme gibi müşebbehün bihler kullanılır. Günlük derse başlamadan bir F tiha,    İhlâs, bir salevât-ı şerîf okuyup, silsile-yi meş y h-i kir ma bağışlanması, arkasından ölüm hâli tefekk r , arkasından da râbîtanın yapılıp günlük dersin rabitalı bir şekilde huzûr-i İl h de bulunduğunun şuurunda olarak okunmasını tavsiye etmiştir.

Başlamadan bir F tiha,    İhlâs, bir salevât-ı şerîf okuyacaksınız. Sev bını Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafâ'nın R h-i Şer fi'ne İmâm Ali, Şeyh Abdulkâdir Geylânî, Şeyh Abdurrahmân Hâlis Taleb ni, Dede Osmân Avn  Baba, Hacı Ömer Baba, Hacı Muhammed Baba ve Hayri Baba'nın ve bunlar arasında gelmiş geçmiş silsile-i meş y h n ervâh-ı şer flerine hediye edeceksiniz (   t, 2016: 129).

En evvel bir F tiha    İhlâs okunup sev bı yalnız silsile-i meş y ha hediye edilecektir. Sonra beş dakîka tefekkür-i mevt, beş dakîka meş y ha teveccüh yapılacak (   t, 2016: 10).

Bu tefekkür-i mevti yaptıktan sonra işte şeyhimiz Hayri Baba karşımızda böyle, ders târif ettiğimiz gibi duruyor: Onun kalbine Allah'tan, Rasûlullah Efendimiz'den, İmâm Ali Kerremellahu Vecheh  ve Şah Abdulkâdir Geylânî ve m rşidlerden, su borularının birbirlerine eklenip de barajddan, su geldiğ  gibi, elektrik fabrikasından elektrik cereyanı geldiğ  gibi, silsile ile mürşidinin kalbine, Rasûlullah Efendimiz'den feyz geliyor. Onun kalbi dolmuş, baraj olmuş. Onun kalbinden bizim kalbimize feyz-i İlâhî, n r-i Muhammed , akıp geliyor diye sol taraf kalbini, şeyhinin kalbinin altına tutup, teveccüh ve mülâhaza, râbîta yapacaksınız. Üç beş dakika böyle şeyhini hatırlayıp, kalbini onun kalbi altına tutup, g ya bir kovayı, bir kabı, çeşmenin altına tutmuşsun a mışsın da aksın dolsun diye beklediğ n gibi, kalb kovanı, şeyhinin kalbi altına tutup, feyz-i İlâhî'nin gelmesini bekleyip duracaksınız. Zikirsiz yâni böyle hatırlayıp beş dakika on dakika böyle teveccüh ettikten sonra, bunu bozmadan, korumak suretiyle, huz rullahda duruyormuş gibi.. İşte şeyhim karşımda, huz rullahtayım. Allah var ve bir. Zamandan, me andan, cihetten, cisimden münezze. Hiçbir şeye benzemez, hiçbir şey de ona benzemez. Ben onu göremiyorum, biz onu göremiyoruz ama, o bizi görüyor. Her h limize v k f, kalbimizden geçenlere, gizlide  şik rede, karanlıkta nerede olursan ol, Allah görüyor, Allah görüyor. İşte, ben de huz rullahta duruyorum. Cenâb-ı Hak görüyor, benim okumamı işitiyor, seyrediyor, bakıyor diye huzûr-i kalble bu dersleri okuyacaksınız. şimdi gözlerinizi yumun kalblerinize bakın, gözlerinizi yumun sol taraf kalbinize bakın (   t, 2016: 60-61).

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, Allahu Teâlâ'nın zikrini içeren günlük dersin, on iki tasavvuf yolunun us l ne uygun olduğ n  ve hepsini kendisinde topladığını belirterek, her gün bu derslerin râbitalı bir şekilde okunması ile insanda bulunan mânevi hastalıkların ted vi edileceğini, beş vakit namazın ehemmiyetini, bulunulan yolda sâbit kadem olmak gerektiğini, mürşide karşı itikadının eksiksiz olmasını, g n hlardan kaçınılmazsa zikir ve râbîta yolu ile

kazanılan sevâb, feyz ve muhabbetin yok olacağını, hiçbir mânevî kazanç elde edilemeyeceğini vurgular.

Benim kanâatime göre, bizim evrad u ezkârımız, usûlümüz, on iki tarîka uygun, mûcemidir. Çünkü istiğfar var, dua var, *efdalüddua elhamdulillah demektir* hadisi şerif, salevât-ı şerif var, Kelime-i Tevhîd var, İsm-i Celâl var, Besmele, İhlâs-ı Şerif var yâni Kur'ân var. Bundan başka daha ne olabilir? Sonlarında esmâ-yı hüsnâyı da okuyoruz (Öğüt, 2016: 124).

Beş vakit namazını devamlı kılacaksın. Şimdiye kadar ne günah yapmışsan ne günah işlemişsen hepsine tevbe edeceksin. Bir daha yapmamaya çalışacaksın. Bu dersleri de yirmi dört saatte bir okuyacaksın. Her gün devam edeceksin. Ve bize teveccüh edeceksin. Râbitaya alacaksın. Bizi karşına alacaksın. Kalbini benim kalbimin altına tutacaksın. Feyz-i İlâhînin gelmesini muntazaman bekleyeceksin (Öğüt, 2016: 117).

Sende birçok manevî hastalıklar var, haberin yok. Bu hastalıklardan da kurtulmak için meşâyîha, ulemâyâ mürâcaat etmek lazım. Onların vereceği ilâcî kullanmak lazım. Bu ne diyor? *İstiğfâr edeceksin, esteğfirullah elhamdülillah, salevât-ı şerîfe, lâilâhe illallah* oku. Bu hepimizin, müslümânın dilindeki bir şey, *bunlara devam et* diyor. Sendeki bir çok hastalık var. Sende kibir, ucub, riya hased, kin, buğuz, bütün kötü ahlâklar var. Bu kötü ahlaklar senden gider. Sana verilen şu tevhîd ilâcını yaparsan, o mânevî hastalıklardan kurtulursun. Sıhhate erersin. Allah'a, Peygambere yarar kul olursun. Mânevî hastalıktan tedâvî olmazsan imânını öldürür, imân ölümüne sebep olur. Onun için ayıklım, âhiret yolu açılmadan, Rabbimiz'e dönelim. İntisâb edelim. Ders alalım. Rabbimiz'i zikir edelim (Öğüt, 2016: 86-87).

Dünya ve âhiret saâdeti ancak Allah'ı zikrededir. Allah'ın zikrini yapanlar, dünya ve âhiret selâmet ve saâdetine ererler. Şerîatla, tarîkatla amel edenler, muvaffak olurlar (Öğüt, 2016: 114).

Müridler de çalışırlar, yüz üç yüz beşyüz defa Allahı zikreder, salevât okur, Allah bir mükâfat bir sevap ona verir. Lâkin ondan sonra gider, efendim, gıybet yapar, haram yer, küfür söyler, yalan söyler, kaybeder, o kazanç gider. Onun için bir servet sahibi olup zenginleşemez. Çünkü her gün zâyî ediyor. Dilini, kalbini, âzâlarını muhafaza ederse ve çalışırsa kazandığı feyz kesesinde kalır, gide gide servet sahibi olur. Madden, mânen servet sahibi olur. İşte, yâ şeyhine karşı muhabbet itikât ve teslîmiyyeti olmaz ve yâhud yaptığı dersleri huzurla yapmaz, ve yâhud yapar kazanır, zâyî eder. Bunlar hataları kendilerinde arayacak. Meşâyîhında hiçbir ayıp noksan aramayacak (Öğüt, 2016: 43).

Efendim ben şu kadar senedir zamandır, çalışıyorum da bir şeye nâil olamadım, bir şey kazanamadım. Nefis, şeytan, sağdan soldan yine seni kaydırmak, yolundan alıkoymak için birtakım vesveseler insana verir. Bunları kaale almayacaksın. Hatayı Kendinde arayacaksın, Hatayı Kendinde arayacaksın. İşte, bazı sâlikler çalışıyor okuyor ama zâyî ediyor. Ya gıybet ediyor, ya yalan söylüyor, ya küfür ediyor ve yâhud huzurla yapamıyor, ve yahud şeyhine karşı muhabbeti itikadî olmuyor. Onun için ilerleyemiyor (Öğüt, 2016: 42).

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatye'vi, sâlikin bağlandığı yolda sâbit kadem olmasını, başka yollara meyletmemesini, dâimâ mürşidine râbîta halinde bulunmasını ister. Bunu tasavvuf terminolojisinde, *râbîta aleddevâm* denilir.

Allah nasib etmiş nereye bağlanmışsan, ölünceye kadar orada sebat etmek, devam etmek icâb eder ve lâzımdır. Bu yolda böyledir. İkrârı nereye verdin, nereye bağlandı isen, orada sâbit kadem olacaksın. Herkesin, her ustanın kendine göre bir sanatı, bir hizmeti var. Sen yalnız itikat edeceksin, teslim olacaksın. Zamanın en ileri adamıdır diye itikat edip bağlanıp yolunda devam edeceksin. Böyle yaparsan feyzyâb olursun, terakkî edersin. Yok, oraya muhabbet buraya muhabbet, o kapıya koş, bu kapıya koş, böyle olursa bu mürid yol alamaz. Sonra, ikincisi yaptığınız ibadeti zâyî etmemeye bakacaksınız (Öğüt, 2016: 42).

Her kim olursa olsun nerde olursa olsun, şeyh olsun âlim olsun ne olursa olsun, dâima bir mürüd şeyhine râbîta etmeli, teveccühüne almalı, öyle konuşmalı, insan bir yere yapıştı mı orada kalmalı, sonra muhabbet parçalanmamalı, onu seversin, tarikat et etme, seversin onu, o da seni sever, işte bağlandın. Kalbin oraya bağlandı aktı, sen onu sevdin, tanıdın, muhabbet ettin, o şeyh de sana muhabbet etti. İşte oldun onun mürîdi. Muhabbet, bağlanmak. İtikat ettin, sevdin, bağlandın, hüsn-i zan ettin, bağlandın oraya, şeyhinden soğudun, bağlı olduğun yere. Oraya muhabbet ettin o da sana muhabbet etti. Oraya bağlandın. Beri tarafta şeyhine soğursun. Böylelikle yolda kalırsın, yol alamazsın. İnsan dâima meşâyihine muhabbet ve itikat edecek, ayıp aramayacak, nereye gitse şeyhine râbîta edecek (Öğüt, 2016: 76).

Burada çok önemli tasavvufî bir nükteye işâret ediliyor. Eğer bu nükte, gereği gibi anlaşılamazsa yanlış yorumlara, yanlış düşüncelere sebep olabilir. O nükte de bağlandığın yolda sâbit kadem olmak, öğrencisi olmaya karar verdiğin öğretmeni, en kâbiliyetli öğretmen olarak kabul etmektir. Bu fen ilimlerini öğrenmek için de gerekli olan bir düşünce tarzıdır. Bir kişi, bir okulda okur, bir öğretmenin verdiği dersi yapar ve o öğretmenin göstereceği sistem üzere çalışarak diplomasını alır. Aynı anda birkaç okulda, birkaç farklı metod ile okumaya çalışan insan ne kadar başarılı olursa, tasavvufta da birden fazla öğretmene gönül verenin durumu aynıdır. Bir kişinin, bir okulda, bir öğretilerde tahsilini tamamlama zarureti, diğer okulları, diğer öğretmenleri hâkir gördüğü, kendini yücelttiği anlamına gelmez. Varlık ve benliği yok etmek zaten tasavvufun ana hedefidir. O halde buradaki nükte, kişinin zihinsel gücünü, tek bir okul üzerinde, tek bir öğretmen üzerinde yoğunlaştırıp maksadına ulaşmasıdır. Öğretmen ve yol seçme, vesveseleri ile ömrünü tüketmemesidir. *Bir yerde olan her yere kavuşur, her yerde olan kendine hiçbir yer bulamaz* sözü, tam olarak bu mânâyâ işâret etmektedir.

İnsan itikat edecek, benim mensûbu olduğum tarikat, bütün tarikatlerin en âlâsı, şeyhim de zamânın en ileri adamıdır diye. Allah rızâsı için itikad edecek, sevecek, hizmet edecek ve her zaman teveccüh edecek. Kalbini o çeşmeye dayayıp o çeşmeden feyzini nûrunu almak sûreti ile ilerleyecek, Yoksa, derslerine devam etme, râbîta etme, itikad etme, teveccüh etme, dersleri çekme, sabah akşam, zamanın kutbunun dizinin dibinde otursan dahî bir şey, bir fayda, bir menfâat alamazsın. Her şey itikada, muhabbete ve devama, sebâta bağlı. Kazançlarınızı zâyî etmemeye dikkat edin (Öğüt, 2016: 66).

Bu dersleri okurken her yerde hatırlayacaksınız. *Destur Şeyhim yâ Hayri baba* diye şekil ve şemâilimizi hatırlayacaksınız. Teveccüh ve râbita-yı kalbde bulunacaksınız. Bir çeşmenin önüne nasıl kabı tutunca su doluyor, kalb kovasını da şeyhinin kalb kovasının, kalbinin altına tutacaksınız. Orada feyz-i İlâhînin nûr-i İlâhînin gelmesini bekleyeceksin (Öğüt, 2016: 130).

Yirmi dört saatte bir defa bu dersleri böylece okuyacaksınız. Ondan sonra işine, vâzifen neyse dünyâna da çalışacaksınız. Allah ne emretti ise onu tutmaya, neyi nehyetti ise onu yapmamaya çalışacaksınız. Ve derslere devam ede ede olgunlaşırsınız. Allah sevgisi, Peygamber sevgisi, âhiret saygısı içinize gelir. Yolunuzu doğrultursunuz. Cenâb-ı Hak, nefsin, şeytânın, yaramazların şerrinden muhafaza eder. Kendine kulluk eden kulları, kendine dost olan dostlarının yanına dâhil eder. Şimdi gözlerinizi yumun, sol taraf kalblerinize bakın (Öğüt, 2016: 90).

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, Allahu Teâlâ'nın feyzini, muhabbetini elektrik akımına benzetir. İbâdetlerin ihmâli ve günâhların irtikâbı neticesinde, o feyzin Allahu Teâlâ tarafından kesileceğini, kalbin karanlıklar içinde kalacağını, karanlıkta kalan kalblere şeyâtînin daha çok musallat olacağını ve insanın ibâdetten uzak kalacağını tenbih eder.

Mânevî cereyân da Peygamber Efendimiz'den geliyor. İşte oraya söz verdik. Oraya bağlandık. Bağlanmazsak cereyân alamadığımız gibi, onun ücreti olan yevmî derslerimizi de yapmazsak parasını vermediğimizde belediyenin cereyânı kestiği gibi, mânevî feyiz cereyânını keserler. Mânevî feyiz cereyânı kesildimi, zulûmatta kalırız, karanlıkta kalırız. Şeytan bize daha fazla tasallut eder, yaklaşır, derken bütün bütün zikirten ibâdetten uzak kalırız. Sonra bütün tehlikeye hüsrâna büyük zarara uğrarız (Öğüt, 2016: 64-65).

Dâima şeyhine râbita etmek lazım. Şeyhine itikat etmek lâzım. Dersinize devam edin. Nerede olursa olsun, meşayihini râbita etmek lazım (Öğüt, 2016: 94).

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, halifelerinin kendisine vekâleten verdiği derslere, kendisinin de izin verdiğini ve kabul ettiğini, ders alanların pîrler, mürşidler, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem ve Cenâb-ı Hak tarafından da kabul edilmesi için dua ettiğini, halifelerine yazdığı mektuplarında belirtir.

Evvel, Allah'ın izni ile, Rasûlullah Efendimiz'in şefâati ve İmâm Alî ve Şeyh Abdulkadir Geylânî'nin ve Dede Osman Baba, Hacı Ömer Baba, Hacı Muhammed Baba ve silsile-i meşâyihimizin himmet ve izinleri ile sana, bize vekâleten, zikrullah yaptırmaya, tarikat dersleri târif ve vermeye, Tarîk-ı Kâdirî'den izin veriyorum. Hakkı arayanlara, nasibi olanlara size yakın gelip muhabbet edenlere veriniz ve doğru yolu gösteriniz (Öğüt, 2016: 179).

Bize vekâleten ders vermişsiniz. Biz de Tarîkat-ı Kâdiriyye'den aynı dersleri onlara okumaya izin veriyoruz. Evlâd-ı mânevîliğe kabul ediyoruz. Cenâb-ı Hak, Rasûlullah Efendimiz, pîrler ve mürşidler de kabul buyursunlar. Defterlerine yazsınlar, sahip olsunlar ve muvafakat etsinler. Ve Cenâb-ı Hakk'a kabul ettirsinler. Cenâb-ı Hak, hüsn-i itikat, hüsn-i amel, sebat, devam nasip edip aşk feyz-i ihsan buyursun (Öğüt, 2016: 93).

Ben de dersini tekrar tâzeledim. Kalbine nazar ettik (Öğüt, 2016: 94).

Kendilerini manevi evladlığa kabul ettim aynı dersleri kendilerine okumaya izin veriyorum. Cenâb-ı Hak, Rasûlullah ve Pîrimiz ve mürşidlerimiz de kabul buyursunlar. Amîn bi hurmeti seyyidi'l-Mürselîn. Bir şeye kast etmeyip, sırf rızâ-yı Bâri, şüphesiz hüsn-i itikad, sıdk-ı hususî ile çalışsınlar, râbitaya çok devam etsinler. İnşallah aşk feyz bulurlar (Öğüt, 2016: 166).

3.2.3. Râbîta, Murâkabe ve Zikir Meclisleri

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, zikir meclislerinin fazîletini, devrân zikrinin âdâbını, Cenâb-ı Hakkı zikrederken murâkabe etmeyi anlatırken; zikir meclîsine, enbiyâ, evliyâ, melâike ve sahâbe ervâhının teşrif ettiğini, meleklerin zikredenleri kuşattığını, zikre iştirak ettiklerini söyler ve *hazîn hazîn, orta halli esmâyı bozmadan, bir kararda, rızâ-yı Bâri için, Rabbimizi, Allahımızı zikir, tevhîd edelim, hep bir yükseklikte, bir ağızdan, samîmî olarak, kalben huzûr ile, Cenâb-ı Hakk'ın rızâsı için, zikir ve tevhîd edelim ki, Mevlâ, Dergâh-ı İzzetinde kabûl ve karîn eyleye, dünyâ ve âhiret mağfiretimize, rahmet-i ilâhiyyeye nâiliyyetimize ve dünyâ ve âhiret saâdetine nâil olmamıza vesîle ve sebep ola*, der.

Lâilâhe illellah dediğiniz vakitte, ilâh yoktur, *illelah*, Allah'tan başka ilâh yoktur diye, Cenâb-ı Hakk'ı hatırlayın, tefekkür edin, huzurda olduğunuzu hatırlayın. Hazîn hazîn, orta halli esmâyı bozmadan, bir kararda, rızâ-yı Bâri için, Rabbimizi, Allahımızı zikir, tevhîd edelim. Fazla bağırmayalım, fazla hareket etmeyelim ve şöyle huzûr ile orta halli, hazîn hazîn, güzel güzel yalnız huzûr-ı kalb ile. Mevlâmız görüyor, biliyor, işitiyor, bize bizden yakın. Enbiyâ evliyâ ervâhı etrafımızı ihâta etmişler, yerden göklere kadar. Cenâb-ı Hak bize bizden yakın. Allah rızası için, cân u gönülden, bizi ve bu kâinâtı yaratan, âciz noksan sıfattan beri olan, bütün kemâl sıfatlarla muttasıf olan, esmaü'l-Hüsânın sâhibi, binbir ismin sâhibi olan, Rabbimizi, Allahımızı, rızâ-yı Bâri için cân u gönülden güzel güzel, hep bir yükseklikte, sağdan sola zikredelim Mevlâ kabul edip dünyâ ve âhiret saâdet ve selâmetimize mûcib ola inşaallah (Öğüt, 2016: 40-41)

Zikrullahı, enbiyâ, evliyâ, melâike ve sahâbenin ervâhı teşrif eder. Melekler etrafımızı sarar. Beraber zikre iştirak ederler. Onun için nasıl ki namazda huzûr ile duruyorsak, namazda biz Allah'ı görür gibi, Allah bizi görür gibi ibâdet ediyorsak, biz Cenâb-ı Hakk'ı göremiyorsak da Allah bizi görüyor diye huzûr-i kalb ile namaz kılıyorsak, zikrullahda da, huzûrullahda duruyoruz. Cenâb-ı Hak, bizi görüyor diye huzûr-i kalb ile Allahı zikretmek lâzım. Sonra zikirde, tevhîd, İsm-i Celâl ve sâir isimlerde sağdan sola dâima, hep bir yükseklikte, bir ağızdan, samîmî olarak, kalben huzûr ile, Cenâb-ı Hakk'ın rızâsı için, zikir ve tevhîd edelim ki, Mevlâ, Dergâh-ı İzzetinde kabûl ve karîn eyleye, dünyâ ve âhiret mağfiretimize, rahmet-i ilâhiyyeye nâiliyyetimize ve dünyâ ve âhiret saâdetine nâil olmamıza vesîle ve sebep ola (Öğüt, 2016: 81).

3.2.4. Râbita ve İstikâmet

İstikâmet mûminin en önemli vasfıdır. İstikamet yapılan her işi, her ibâdeti sırf Allahu Teâlâ'nın rızâ-yı şerifi için yapmak, başka bir maksad başka bir gâye gütmemektir. Bu gâyenin maddî ve mânevi olması müsâvidir. Yapılan râbitadan, zikirden, ibâdetten İlâhî rıza dışında hiçbir karşılık hiçbir menfaat hiçbir makam beklememek lazımdır. Hedef tektir. O da Allahu Teâlâ'nın rızâsıdır. O sevdiği kullarına, dâr-ı ukbâda rızasını verecek ve cemâlini müşâhade ettirecektir. Bu en büyük kazançtır. Bunun yanında maddi ve manevî ne olursa olsun, hiçbir kazancın kıymeti yoktur. Zaten dünyada rızasını verdiği kullara, maddi ve manevi kazançları da ihsan eder amma kul, onun rızâsından başka bir gâyeye gönül bağlamayacak olgunluğa erişmiş olduğu için, gönü Cenâb-ı Hak'ın Cemâlinden başkasını arzulamaz. Kendisine verilen keşif ve kerâmetlere hiçbir önem atfetmez. Verilmese de niçin verilmedi diye gam çekmez. O kul, istikâmet üzere, Kur'ân-ı Kerimde ve ehadîs-i nebeviyye'de kendisini ne emredilmişse onları yapmaya, neden nehyolundu ise onlardan kaçınıp yaratanının rızasını kazanmaya karar vermiştir. Namazının da, zikrinin de râbitasının da, güzel ahlak ile muttasıf olmasının da tek amacı, Rabbinin hoşnudluğunu kazanmak, ebedî rıza ile şereflenmek, *rıdvânün minellahi ekber* âyet-i celifesinin sırrına mazhar olmaktır.

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevî, sohbetlerinde istikâmet konusuna özel bir önem atfetmiş, bütün sohbetlerinde istikâmetin önemini vurgulamıştır. Çünkü insân-ı kâmilin asıl olarak iki vazifesi vardır: Birincisi, bu manevi yolda yürüyenlerin, ben artık erdim, oldum gibi varlık ve benliğe düşüp, rıza-yı ilahiden uzaklaşmasını önlemek, ikincisi, ben bu yolda yürüyemem deyip bıkkınlık gösterenleri de manen takviye edip yoluna devam etmesini sağlamak. Hem varlık ve benlik hem de bıkkınlık, istikamet dışına çıkmak demektir.

İş istikâmet, Kur'ân, hadîs, Allah ve Rasûlü ne emretmişse o yolda yürüyüp Hakk'a yakın gitmeli, rahmânî enbiyâ, evliyâlarla görüşmeli. İstikâmeti Allah sevgisi, Peygamber sevgisi, âhiret korkusu, kötü ahlâkları bırakıp iyi ahlâklarla çalışıp âhiret saâdetini temin etmeli. Rabbinin rızâsını kazanmaya bakmalı. *Bir istikâmet, doğruluk, bin kerâmetten* hayırlıdır (Öğüt, 2016: 80).

Sonra biz keşif kerâmet için çalışmayacağız. Allah rızası için. Ya Rabbî, rızâ-yı ilâhin için namaz kılıyorum, rızâ-yı ilahin için Kur'ân okuyorum, rızâ-yı ilâhin için seni zikir ve tesbîh ediyorum diyecek. Cenâb-ı Hak kendisine bir şeyler ihsân eder gösterirse görür, göstermezse, vay ben göremedim diye, ben keşif kerâmete nâil olamadım diye, falan böyle şeylere vesveseye düşmeyecek. Veyâhud çalıştı da, yedi kat yerleri, yedi kat gökleri gösterecekler, şarkı garbı seyretecek, ben oldum, yetiştim, kemâle erdim diye varlığa, benliğe düşmeyecek. Keşif kerâmet bir şey değil, keşifler de efendim riyâzat yapıp bazı ahvâli haber veriyorlar. Mürşîdlik, şeyhlik mertebesi başka, keşif kerâmet başka. Buna da muvaffak olan (Allah ihsân ederse), bunda da varlığa benliğe düşmeyecek, kendisi ona meylettirmeyecek. Kendisini mahlûkâtın en ednâsı en günâhkarı bilecek, varlığa benliğe düşmeyecek. Bir şeyi görmüyorsa da üzülmeyecek. Ben, efendim, Allah rızası için çalışıyorum, onun bunun ahvâlini, esrârını anlamak için çalışmıyorum. Senin gayen nedir? Allah rızası. Allah rızası için çalışıyorsun. Efendim benim keşif kerâmetim açılrsa da falan adam ne yapıyor, şurada burada ne haldedir? Bunu anlayıp görmende sana ne fayda var? Bunun için çalışıyorsan rızâ-yı İlâhiden dışarı

çıkmiş olursun. Ya Râb, ben senin rızân için çalışıyorum, rızân için bu yola girdim. Ne ihsân edersen, hakkımda hayırlısı neyse o. Bazı kimseler meselâ asker olur. Trende kompartımana, vagonlara bindirirler, kapısını örterler, gider. Nereye gidecekse gittiği yerde kapısını açarlar. İner ki bir çok yollar geçmiş, bir çok dağlar, bayırlar geçmiş, mahall-i maksûda gelmiş olur. Bazı kimseleri de kompartımana bindirirler, onun pencereyi açarlar, etrafı gezdiği istasyonları, gezdiği şehirleri görerek gider. O da yine, mevkii, gideceği yer, Mekke, Medîne ise oraya gider. Görerek gider. Öteki görmeden gider oraya. Oraya gidince görür. Ona gösterecekler belki yolda kalır gidemez. Öbürüne göstermeseler gidemez. Cenâb-ı Hak, Hâkim-i Hakiki, her şeyi bilen odur. Her kuluna istidâdına göre, kabiliyyetine göre ihsân eder. O görerek giden, istasyonları şehirleri görerek giden, görüyorum diye iftihâr edip varlığa benliğe düşmemeli. Görmeyen de ben görmüyorum diye üzülmeyecek. Cenâb-ı Hak, hakkımda hayırlısı neyse onu versin, veriyor diyerekten, yolunda devam edecek (Öğüt, 2016: 42-43).

Sonra rahmânî keşifler; bir sâlik, bir çok şeyler görebilir. Bunlar yedi kat göğü, yedi kat yeri keşfetse, şarkı garbı görse yine mürşîd, insân-ı kâmil olamaz. Bunlara ancak ehl-i keşif denir. İnsân-ı kâmil demezler. Hakiki mürşîd denmez bunlara. Sâlik, tâki Hakk’a vâsıl olup da kendine, benim kullarımı, benim ümmetimi, geldiğin yoldan bana getir diye irşâda memûr olmadıktan sonra, oraya ulaşmadıktan sonra, isterse yedi kat yeri keşif etsin, yedi kat göklerden haber versin, yine insân-ı kâmil olamaz. Onlara ehl-i keşif denir. Altı aylık müridlerin de keşfi açılıyor. Şeyh mi oldu, mürşîd mi oldu? Mürşîdlik mertebesi başka, mükerreren Hakk’a vâsıl olup oradan âlem-i beşeriyete gelmedikçe irşâda memûr olmadıkça, olur mu öyle şey? (Öğüt, 2016: 76).

Bunlar iş değil, iş nerede? Ceryân, ceryân! Mânevî ceryân olmalı, feyz-i İlâhî, nûr-i İlâhî gelmeli, kalbleri nûrlandırmalı, gönlü şen etmeli. Kötü ahlâkları da bırakıp, ibâdete, Allah rasûlüne muhabbet ziyadeleşmeli. İstikâmet tam olmalı. Feyz-i İlâhî, Allah ve Rasûlü’nden ona feyz verilmiş, manevî nûr, feyz verilmiş olmalı. O feyzi alarak ibâdete devam etmeli, İstikâmet, kötü ahlâkları bırakıp iyi ahlâklar kazanmalı. Günübegün Allah’a, Peygamber’e yakın gitmeye, onların rızasını kazanmaya, insan-ı kâmil olmaya, yetişmeye bakmalı (Öğüt, 2016: 80).

El-İstikâmetü hayrun min elfi kerâmet (Öğüt, 2016: 76).

Sâlikin bazı zuhûratları olur. Keşfi açılır. Rüyâlar görür. Bazısı da görmez. Bu, Allah’ın bir tecellîsi. Herkes, taksîmine râzı olmalı. Bir şey görmek, âlemin ahvâlini keşfetmek için çalışmıyoruz. Allah rızâsı için, zikrimiz, fikrimiz, namazımız, ibâdetimiz hep Allah rızâsı için. Rızâ-yı bari, yâ Rabbî senin rızân için. Cenâb-ı Hak razı olsun, hakkında hayırlısı neyse. Cenâb-ı Hak, sana bir şeyler gösterir, göstermez. Gören varlığa benliğe düşmemeli, görmeyen de ümitsizliğe düşüp üzülmemeli. Yolunda, zikrinde, fikrinde devam etmeli. Maksad rızâullah. Cenâb-ı Hak râzı olsun da, hakkımızda hayırlısı neyse onu versin Cenâb-ı Hak (Öğüt, 2016: 92).

İstikâmet, insan bir yere bağlandımı hakîki tarîk silsilesi tam el ele tâ peygambere kadar giden bir zincire yapıştın mı, bırakma çalış, dünyâna da çalış, âhiretine de çalış, ibâdetini yap, beş vakit namazını kıl, tesbihlerini çek, güzel güzel çalış, Kötü ahlâkların varsa, yalan söylüyorsan, bırak, küfür söylüyorsan, bırak, iyi ahlâk kazanmaya bak. Allah sevgisi

Peygamber sevgisi içine yerleşsin, İbâdete devam et, işte kerâmet odur. Allah da senin meselâ keşfini açar, melekleri gösterir de, evliyâyı enbiâyı görürsen, evvelâ rüyâdan başlar, rüyâ görür, sonra uyur uyanık arası görür, ondan sonra açıktan görür, onu da kimseye söylemeyeceksin. Keşfini kerametini kimseye söylemeyeceksin, ifşâ etmeyeceksin, emir olunmadıkça. Beş vakit namazını kıl güzel güzel, Kur'ânı, tefsîrini oku, derslerini yap, bundan büyük kerâmet olmaz (Öğüt, 2016: 81).

Aman evladlarım, keşf-i kubûr, keşf-i memâlik, keşf-i kalb, keşf-i melekût, keşfi mesâiye, husûl-i murâd vesâire gibi keşifler zuhur ettikte, ehl-i kemal oldum diye bunlara meyil ve muhabbet edip mesrûr olmak ve halka satış yapmak, varlığa benliğe düşmek, varta-i azîmedir. Ehlini yolundan alıkor. Rızâ ve Cemâl-i İlâhiyi istemeli ve gece gündüz zikir ve fikrine devam etmeli. *Âşık-ı sâdık isen sana yeter rûyet pes, âşık-ı kâzib isen var kerâmet ara* gez demişler. Bunlar, Cenâb-ı Hakk'ın bir imtihânıdır. Bir istikamet bin kerametden hayırlıdır (Öğüt, 2016: 171).

Velhâsılı bu yolun bir çok şeyleri var. Ayık olmak lazım. İşte yine arz ettiğim gibi, biz Allah rızâsı için çalışacağız. Keşif kerâmet peşinde koşmayacağız. *İlahî, ente maksûdi ve rızâike ve ligâike matlûbî* (Öğüt, 2016: 44).

Sonra mânevî olarak, müridlere, rûhânîler, cin, şeyâtın musallat olur. Gelir ona vesvese verir. *Sen oldun, sen kemale eriştin, evliyâ oldun, senin daha şeyhe ihtiyacın yok*, şöyle böyle diyerekten efendim o sâlikin yolunu vururlar. Buna da mürid aldanmayacak. Ya görerek gelir rûhâniyyeti yâhud görmeden kalbine atarlar. *Sen oldun, yetiştin, evliyâ oldun, kutup oldun, sen şeyhini de geçtin* efendim diyerekten o sâlik yoldan çıkarırlar. Tehlikeye götürürler. Böyle bir şeyler olduğu zaman, yok aman aman diye tövbe edip, şeyhinin eline eteğine yapışıp, o mertebeyi, o perdeyi, geçmeye, atlamaya bakmak lazım. Bu gibi haller de olur. *Ben yetiştim, erdim, evliyâ oldum, şeyhimin dercesine geldim, şeyhimi de geçtim daha şeyhe ihtiyacım kalmadı*. Buna benzer bir çok böyle şeyler. Böyle şeyler de olursa, hemen aldanmayacak, meşâyhın eteğine yapışacak, ne emrederse onu yapacak ki o perdeyi, o hâli geçsin (Öğüt, 2016: 44).

Yâni şimdi halk böyle, *keşif, kerâmet görelim de gelelim* diyorlar, Keşif, kerâmet görüp gelenler de böyle ufacak bir şeyle dağılıyorlar. Kerâmet ile gelenler, ufak bir şeyle dağılırlar, ufak bir olayla dağılır gider. Ama hep şimdi bunu istiyorlar, *haber versin de keşif, kerâmet göstersiz de ne olursa olsun* diyorlar. Bizde de o yok. Hakîkisi yok, sahtesini de biz yapamayız. İnanmayan istihâre etsin, üç gün istihâre etsin, Allah ve Rasûlü'nden sorsunlar, pîrlerden sorsunlar, İstihâre etsinler, şüphe eden istihâre etsin (Öğüt, 2016: 30)

3.2.5. Râbîta ve Büyük Mertebeğe Erişen Veliler

Hacı Mustafa Hayri Baba Malatye'vî, büyük mertebeye erişen velîlerin, vefatlarından sonra da tasarruflarının devam ettiğini, hattâ hayatta olduklarından daha fazla tasarruf ettiklerini belirterek şunaları söylemiştir:

Şeyhimize tarîkımıza husn-i itikat ile hüsn-i amel ile çalışalım. Hatta başka tariklere başka şeyhlere dönmeyelim. Söz verdiğimiz yolda, tarîkte sebât edelim. Hatta şeyhimiz dünyasını değişse bile, değişsek bile, evvel Allahın izni ile, yine hayattaki gibi, maneviyatta da ölüm halinde de feyzyâb ve himmet alabilirsiniz (Öğüt, 2016: 65).

Büyük mertebeye erişen velîler, hayattaki gibi, mematda da tasarruf ederler. Şeyhimiz dünyâsını değişti diyerekten, başka tarîke başka meşâyîha gitmeye lüzûm yok. Derslerimize devam edelim. Mürşidimizin, hele Pîrimiz'in kıyâmete kadar tasarrufu bâki olduğu gibi, mürşidimiz Hacı Ömer Hüdâyî Baba Hazretleri ve diğer mürşidlerimiz buyurmuşlar ki: Biz hayatımızda kın içindeki kılıç gibiyiz, biz bir mürid seslenince kından çıkıp yetişeceğiz. Halbuki, memâtımızda, vefâtımızda kından çıkmış ceseden çıkmış hazır yalın kılıcı. Seslendilermi yetişiriz. Onun için hayatta ve mematta başka şeyhe, başka tarîka gitmeye lüzûm yok, yollarınıza devam edin. Çalışın ki, Cenâb-ı Hakk'ın rızâsını kazana, son nefeste îman ile gide, kabir azabından kurtulasınız. Ve sırattan yıldırım gibi geçip, mahşerde rûsvây olmayasınız. Dünyânın zevkine, bu fânî hayata, bütün bütün aldanıp da Allahın zikr u ibâdetinden geri kalmayın, ihmâl etmeyin. Sonra çok nâdim, pişmân olacaksınız (Öğüt, 2016: 64-65).

3.2.6. Râbitanın Yapılışı

Dikkat edeceksiniz, dâima meşâyihinizi teveccühde râbitada bulunacaksınız. Teveccühe, râbitaya devam edin. İnsan dâima râbitalı olmalı ve meşâyihine teveccühde bulunmalı, kiminle konuşursa konuşsun ayık olmalı, râbitada bulunup, onunla râbitalı olması lazım. İnsanı zikir ve fikir açtığı gibi, onu her yerden terakki ettirecek meşâyihine râbitadır (Öğüt, 2016: 67).

Yunus Emre Hazretleri, diyor ki: Bir çeşmenin başına bir testiye koysan, kırk sene beklese, kendi kendine dolası değil. O Testiyi çeşmenin altına, musluğun altına tutup, musluğu açıp çeşmeye dayayasın ki, çeşmeye gelen su da testiye dolsun. Kalbin de dâima meşâyihinin çeşmesine bağlı olacak ki, feyiz gele. Onun için râbita. Mürîdi ileri götüren teveccüh ve râbitadır. Râbitaya çok dikkat edeceksiniz. Her yerde şeyhinizden gâfil olmayacaksınız. Şeyhimin rûhâniyeti hâzır, karşımda duruyor. Dersine devam edeceksin. Dünyâna da çalış, derslerini de güzel güzel yap, çek ki hem dünyâda hem âhirette saâdete eresiniz (Öğüt, 2016: 67).

Evin önünden geçen elektrik hattına bağlanmazsan evine elektrik geliyor mu? Evet işte mâneviyatta da böyle. Meselâ santraldan yâ da barajdan gelen ana hattın, belediyeden de müsâade ve ruhsat alırsan evine elektrik su geliyor değil mi? Maneviyatta da feyz barajı, Rasûlullah Efendimiz, feyz deryâsı, muhabbet deryâsı Rasûlullah Efendimiz. Hazret-i Rasûlullah Efendimiz'den, Hazret-i Ebubekir Sıddîk, Hazret-i Ömer, Hazret-i Osmân, Hazret-i Alî ve onların halîfelerinden müteselsilen böyle mânevî bir hat, halîfesinden halîfesine, bu zamana kadar feyz geliyor. Sen de o hatta bağlanırsan, feyzini alırsın. Ceryân, hattın hatta geliyorsa işte mânen de böyle. Feyz ve muhabbet gelince âhiret hayatı, ahiret saâdeti ve âhirete gayret hatırına gelir. Allah'a neşe ile kulluk edesin, Allah'ı zikredesin, bu vesile ile Hakk'a yakın gidesin, âhiretini kazanasın, yoksa ömürler böyle bomboş geçer (Öğüt, 2016: 85).

Şeyhim Hayri Baba karşımızda duruyor. Şu şekilde, şu kıyâfette, şu sûrette. Rasûlullah Efendimiz'den, pîrlerden mürşîdlerden, müteselsilen, su boruları, elektrik hatları, gibi feyz-i İlâhî onun kalbine geliyor. Onun kalbinden de benim kalbime çeşmeden akan bir su misâli, feyz-i İlâhî geliyor diye teveccüh yapacaksın. Hatırlayacaksın karşımda. Kalbini şeyhinin kalbi altına koyacaksın. Güyâ ki, bir kovayı götürdün, bir çeşmenin altına tuttun, musluğu açtın, su dolsun diye beklediğin gibi, şeyhini mülâhaza edip hayâl edip karşımda, hazır bileceksin. Ve onun kalbinden senin kalbine, elektrik misâli, su misâli, suyun geldiği gibi geliyor diye, böyle üç beş dakîka, teveccühde bulunacaksın. Bu teveccühü sonradan bozmadan, işte huzûrullahtayım, Cenâb-ı Allah var ve bir. Zamandan, mekândan, cihetten, cisimden, bir şeye benzemekten münezzehtir. Biz onu göremiyoruz, Cenâb-ı Hak bizi görüyor diye huzûr-i kalb ile başlayıp, *esteğfirullah elhamdülillah, Allahümmealli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed, lâilâhe illellah, Muhammedü'r-Rasûlullah, Alllah, İhlâs-ı Şerîf'i* besmele ile okuyacaksın (Öğüt, 2016: 89).

Meşâyih aynadır. Şimdi burada bir ayna olsa, o aynanın karşısına geçsen, baksan, kendini görürsün değil mi, Elbisende bir yırtık varsa, leke varsa, kendini görürsün. İşte, meşâyih da

aynadır. O aynanın karşısına geçip baktın mı kendi sıfatını kendi ahlâkını görürsün (Öğüt, 2016: 44).

Teveccühe, râbitaya devam ediniz. Her yerde yolda, câmide, zikirde, fikirde diğer her türlü amelinizde, dâima meşâyihinizi unutmayıp hatırlamak lâzım. Dâima, kalb kovasını meşâyihın kalbi altına tutup feyz-i İlâhînin gelmesini beklemek lazım. Yunus Emre Hazretleri buyurmuş ki: *Bir çeşmenin başında kırk sene bir testi kalsa, kendi kendine dolası değil.* Bir çeşmenin başına getirsen testiye koysan, kendi kendine o testi su ile dolmaz, kenarda durunca. Çeşmenin altına tutacaksın. Musluğu açacaksın, bekleyeceksin ki su aksın dolsun. Müridler de kalb kovasını, kalb testisini, dâima meşâyihinin kalb çeşmesinin altında tutacak, bekleyecek ki oradan feyz-i İlâhî, nûr-i İlâhî gelsin de dolsun. Uzak, yakın yok (Öğüt, 2016: 91).

Bağdat, Basra, şark, garb. Evvel, Allahın izniyle, yardımıyla meşâyih için uzak yakın yoktur. Birisi nasıl hatırlar, bir teveccüh râbita ederse, eğer onun itikadı, çalışması yerinde ise, onun rûhu derhal, o meşâyihâ çarpar. Aynen kendine benzer, insanın rûhu. O vakit o meşâyih, oraya derhal, zaman mekan yok, rûhu yetişir. O mürîde himmet eder, nazar eder, ne gibi bir şeyi varsa onu kurtarmaya çalışır. Onun için dâima râbitalı olun. İtikadı teslimiyeti var rabitası dürüstse derhâl râbita etti mi, şeyhi nerede olursa olsun yetişir. Ve feyzini himmetini alır (Öğüt, 2016: 91).

Onun için dâima mürîd, meşâyihini teveccühünde ve râbitasında tutmak ve oradan, âyinesi odur, Hak tarafına açılan meşâyihinin kalb aynasıdır. Oraya o aynaya bakmak, dâima o çeşmeye teveccüh edip oradan feyzini almak lazım. Evet ders de insanı ilerletir amma, râbita da lâzım. İnsanın kalbini uyaran açan, teveccüh, râbita (Öğüt, 2016: 91).

Kitaplar yazıyor. Meselâ bir mürîd her gün, Cenâb-ı Peygamber ile görüşme kabiliyetine, derecesine yükselse, şeyhini almadan huzur-i Rasûlullah'a giderse sû-i edeb olur. Dâima, insan meşâyihine teveccüh ve râbita etmek lazım (Öğüt, 2016: 91).

Hacı Ömer Hüdâyî Baba Hazretleri buyurmuş ki: *Nereye giderseniz gidin, hangi meşâyihle görüşürseniz görüşün. Beni râbitaya, teveccühe alın* demiş. İnsan bir yere bağlandımı, itikat etmeli, sâbit kadem olmalı (Öğüt, 2016: 95).

Evlâdlarım biz itikad eden, seven, muhabbet edenler ve bizi arayıp teveccüh ve râbitâ-yı kalb edenler ve derslerine devam edip yapanlar ile, Allah Celle Celâluhu Hazretleri'nin yardımı ile inşallah beraberiz uzak değiliz. Bu hissiyat katına göre bud kurb müsavidir. Sağlam ve şart ile çalışan mürid her zaman feyzini alır. Mahrûm kalmaz. Hali bozuk olan tâlibin teveccüh ve râbitasında, rûhu yolda kalır. Şeyhine yetişemez. Onun için hakkıyla feyzini alamaz. Onun için itikat ve amelini düzeltmek, şeriat ve tarîkatın şartlarına ve emirlerine tamamen riayet lazımdır (Öğüt, 2016: 171).

Ve bize teveccüh edeceksin, râbitaya alacaksın, bizi karşına alacaksın, kalbini benim kalbimin altına tutacaksın. Feyz-i İlâhînin gelmesini muntazaman bekleyeceksin (Öğüt, 2016: 117).

Şeyhini gördünse bizzat şeyhini hatırlarsın karşında, fotoğrafını gördüysen, fotoğraftaki şekliyle hatırlarsın, şeyhim karşımda duruyor diye böyle. Rûhu gelir, yanımda dersin, hayalini kaybedersen yine alırsın, yine hatırlarsın (Öğüt, 2016: 120).

Râbita olmazsa zaten insan feyz alamaz. Bak yoldaki tel, elektrik hattına, tel bağlamazsan belediyeden ruhsatı almazsan eve ceryân gelir mi gelmez. Şeyhini böyle dizbediz karşına almışsın. O, söylüyor sen de beraber söylüyorsun, ders okurken. O, *esteğfirullah elhamdulillah* diyor, sen de beraber diyorsun. O, *salevât-ı şerîfe* okuyor, sen de beraber okuyorsun. O, *lâilâhe illellah* diyor sen de beraber *lâilâhe illellah* diyorsun. Onu karşında hazır bileceksin. Evvel Allah, hazır, nazır, görüyor diyeceksin. Ondan sonra, Rasûlullah Efendimiz, ondan sonra, Pîrim, hâzır rûhâniyeti. Şeyhimin de rûhu hâzır, görüyorlar (Öğüt, 2016: 120).

Aynada bir güneş doğsa, aynada görünür mü, görünür tabii! O aynadaki güneşe teveccüh edersen, onun, aynanın camına çerçevesine mi, yoksa aynaya düşen güneşe mi teveccüh edersen, güneşe, güneşe tabii! İşte, meşâyıhın kalbi de bir aynadır. Allah'ın aynasıdır. Allah'ın esmâsının, sıfat tecellîsi, zât tecellîsi vardır. Şeyhinin ayine-i kalbine teveccüh edersen, o aynadaki nûr, senin de kalbine akseder. Şu âyine, güneş burada. Güneşin karşısına âyineyi tutarsan ne olur, güneş görünür değil mi? Şeyhinin kalb âyinesi de böyle. Feyz, senin âyine-i kalbine akseder (Öğüt, 2016: 120).

Rabita câizdir. Ehl-i sünnet ve'l-Cemâat mezhebinin âlimlerinin hepsi kabul etmişlerdir. Bâzı cahiller, münkirler kabul etmemişler, inkar etmişlerdir (Öğüt, 2016: 120).

Karşımda duruyor diye sol tarafta sol kalbin altında tutacaksın, rabt edeceksin. Allah'tan, Rasûlü'nden, pîrlerden gelir feyz oraya, oradan da senin kalbine. Çeşmenin önüne testiği tutarsan su gelir. Testiği tutmazsan su gelir mi gelmez! Râbita-yı kalbî ile dâim şeyhini hatırla. Nerede olursa olsun, râbita ettin mi derhal şeyhinin rûhu gelir. Bir teveccüh yaptın mı, râbita yaptın mı, aynı rûhun sana benzer, gelir rûhun şeyhin rûhuna çarpar. Derhâl oraya koşar yetişir, oraya. Ders mi çekiyor, himmet mi istiyor, dua mı istiyor, ne yapıyor, oraya yetişir himmet eder. O yetişmese onun şeyhi yetişir, pîri yetişir, dua eder, himmet eder. Uzak yakın yok (Öğüt, 2016: 120).

Büyükler der ki: *Der Yemenî pîş-i meni, Pîş-i meni der Yemenî*

Bizi seven, bize itikad edenler, Yemende de olsa gözümüzün önündedir. Bizi sevmeyen, itikad etmeyen de gözümüzün önünde olsa Yemen kadar uzak demişler. Uzak yakın yok, rûh için, meşâyıh için. Nasıl râbita edersen, her hangi mürid olursa olsun, râbita etti mi onun rûhu kendine benzer, meşâyıha gelir çarpar. Kimin rûhuysa, kendine benzer. O meşâyıh derhâl ona yetişir, yıldırım gibi yetişir, oraya. Ama râbitayı kuvvetli yaparsa, itikadı, râbitası, sevgisi, muhabbeti varsa. Yoksa, yetişmez (Öğüt, 2016: 120-121).

Şeyhinin şeklini, zahirde görmemişse, fotoğraftaki hayâlini, şeklini hayâl eder. Dizbediz, alınbealına vermiş, elini tutmuş, şeyhim söylüyor, ben de söylüyorum diye. Ders okuyorum diye, bu şekilde râbîta eder. Uzak, yakın, meşâyih yetişir. Derhâl yetişir oraya, meşâyihîn rûhu. Ders mi çekiyor, himmet mi istiyor, dua mı istiyor, yetişir, dua eder. Elinden geleni yapar. Uzak yakın yoktur. Hayâl edecek, yâ şeklini yâ kendini yâ fotoğrafını, hem fotoğraflarını hatırlayıp elini tutmuş, alnını alnına vermiş, şeyhim söylüyor, ben de söylüyorum, beraber okuyoruz deyip okuyacak (Öğüt, 2016: 121).

Yâ Bâz yâ Gavse'l-Âzâm, eş-Şeyh es-Seyyid Abdulkadir Geylânî
Yâ Şeyh Abdurrahmân Hâlis Talebânî,
Yâ Dede Osmân Avnî Baba,
Yâ Hacı Ömer Hüdâyî Baba
Yâ Hacı Muhammed Baba (Öğüt, 2016: 128).

SONUÇ

Hâlisiyye kolu, tasavvufun gerçek anlamda yaşandığı ilâhî aşkın ve feyzin mecrâsı, tasavvufta bir mekteb-i âdâb, dünyâ ve ahiret saâdeti için lâzım olan zikir ve tecellî yoludur. Bu kolun Büyük müşidlerinden Hacı Mustafa Hayri Baba'nın kendisi de *Hayriyye kolunun* sâhibidir. Kol pîridir. Bu kolda Hakk'a vuslat için râbita büyük önem arz etmektedir. Râbita yapılacak zâtın, Cenâb-ı Hakk'ın Zât tecellisine mazhar olması şarttır. Hacı Mustafa Hayri Baba Malatye'yi, vefatından sonra da ilâ nihâye kendisine tasarruf hakkı verildiğini, kendisine yönelen sâlikler için, memâtında, hayatından daha çok etkili olacağını ve râbitanın kendisine yapılmasını vasiyyet etmiş, şunları söylemiştir:

Râbita konusunda sizlere derim ki: Cenâb-ı Hak bütün Peygamberlerine ve evliyâlarına ayrı ayrı mucize ve kerâmet ve bürhân ihsân ettiği gibi, Hayrîsine de şunları ihsân etmiş olup böyle amel etmenizi tavsiye ve nasihat ederim. Şöyle ki: *Beni görenler veya görmeyenler teveccüh ve râbitalarını bize yapacaklar, kabrimi ziyâret edenler sebeb-i mağfiret olacaklar, kabrimde bulunan sudan içenler emrâzlarından şifâyâb olacaklardır. İstimdât isteyenlere hayatımdan daha keskin olarak imdâtlarına yetişme imkânını bulacaklardır. Rabbim Celle ve Alâ Hazretleri bunları bize ihsân eylemiştir. Rabbim Zü'l-Celâl ve'l-Kemâl Hazretleri, bu Hâdimü'l-Fukarâsına ilâ nihâye tasarruf hakkı ihsân buyurmuştur. Bu hususta tereddüt edenler, güçleri yetiyorsa, doğrudan Rasûl-i Ekrem Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz'den öğrensinler* (Öğüt, 2016: 189).

Âl-i İmrân Sûresinin 200. Âyet-i Kerîmesi: *Bu mübarek âyette pek çok râbita mânâsı vardır ki, bunların cümlesi, müminleri, Mevlâ'ya kavuşturmak üzere, râbitaya dâvet ediyor. Râbita Allah'a vâsıl kılacak esbâba sıdk ile yapışmaktır. Bu ise Yûsuf Sûresi'nin 24. Âyet-i Kerîmesi'nde, tarif buyurduğu evliyâya râbita olup, bütün menhiyattan kurtulmakla, evvelki mânâlar, burada cem olmuş olur.*

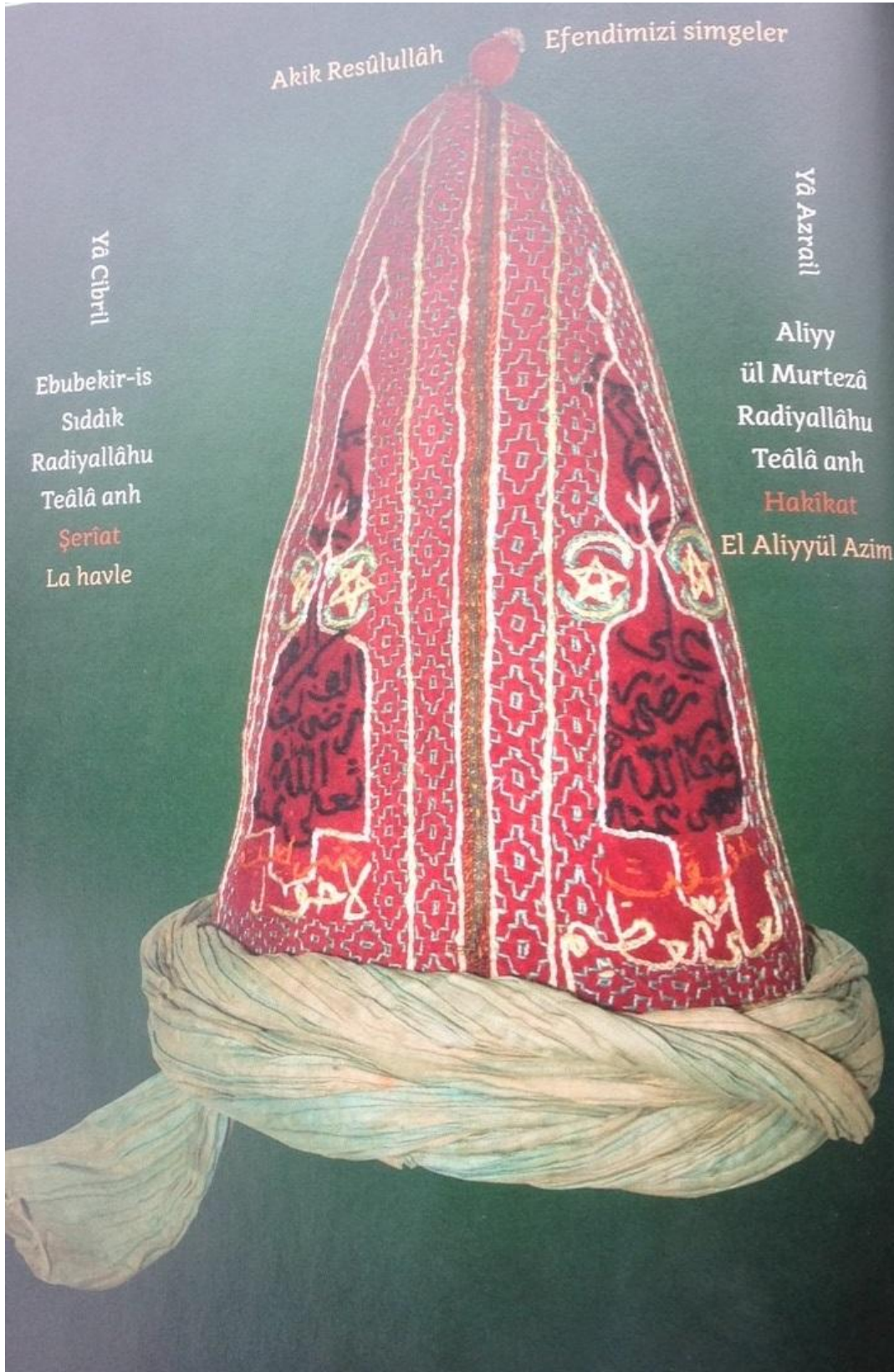
Nisâ Sûresi'nin 80. Âyet-i Kerîmesi'nde, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e itâat eden bana itâat etmiş olur. Bu mübarek Âyet-i Kerime, hem evliyâullahı ihtivâc olduğunu hem de râbita zarûretini bildiriyor. (Öğüt, 2016: 340).

Yûsuf Sûresinin 24. Âyet-i Kerîmesi: Yûsuf Alevhisselâm bizim bürhânımızı görmekle, selâmeti buldu. Dâvete icâbet edeceği zaman (Lâ tekrabüzzinâ) Âyet-i Kerîmesi, karşısına yazıldı ve çirkâbdan kurtuldu. Bu vesile ile râbitaya zarûret olduğu, Alûsî, Rûhu'l-Meânî tefsîrinde büyük yer vermiştir (Öğüt, 2016: 342).

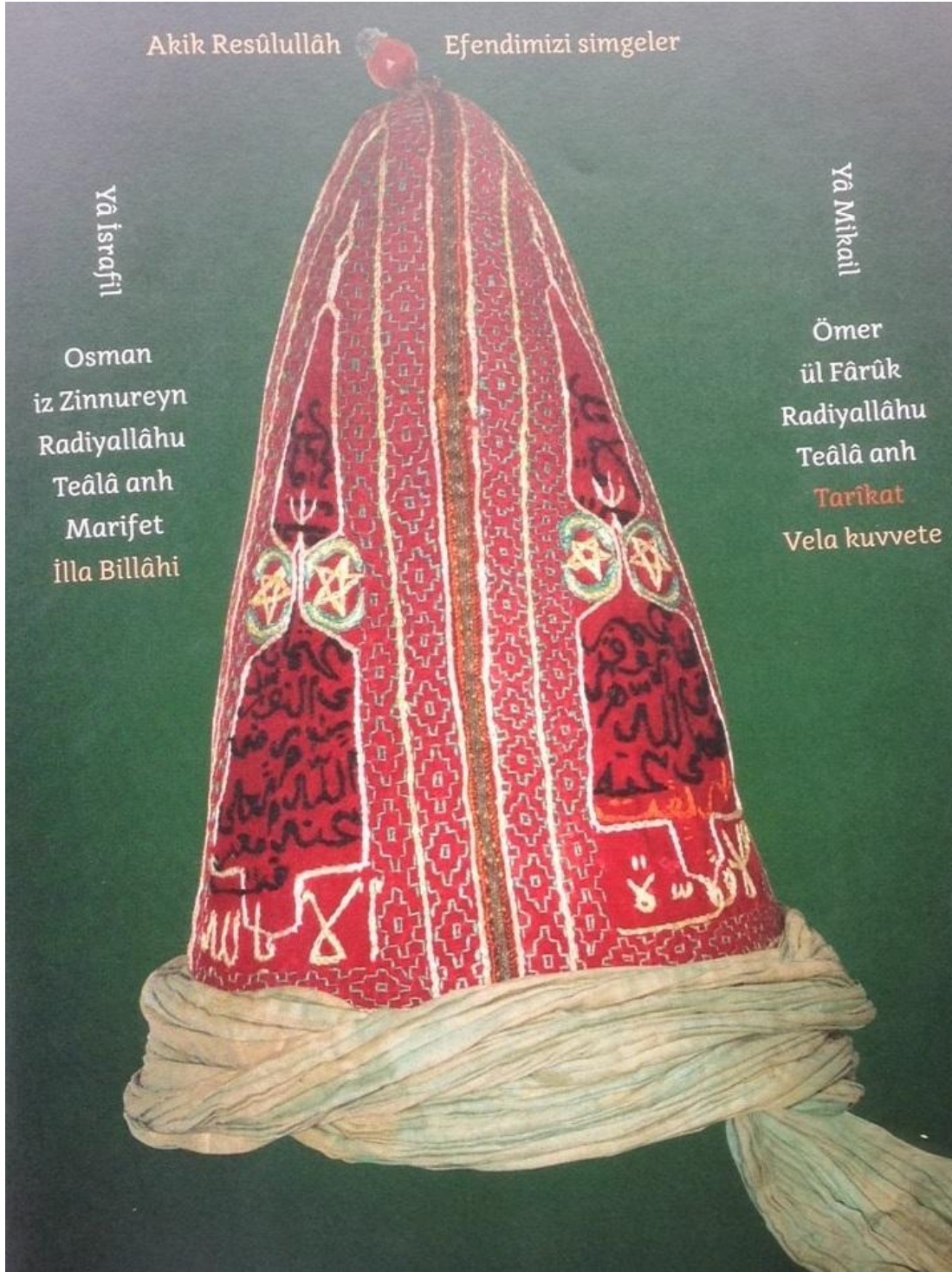
KAYNAKÇA

Öğüt, M.H., *Hacı Mustafa hayri Baba*, İstanbul, mega Basım Yay. 2016

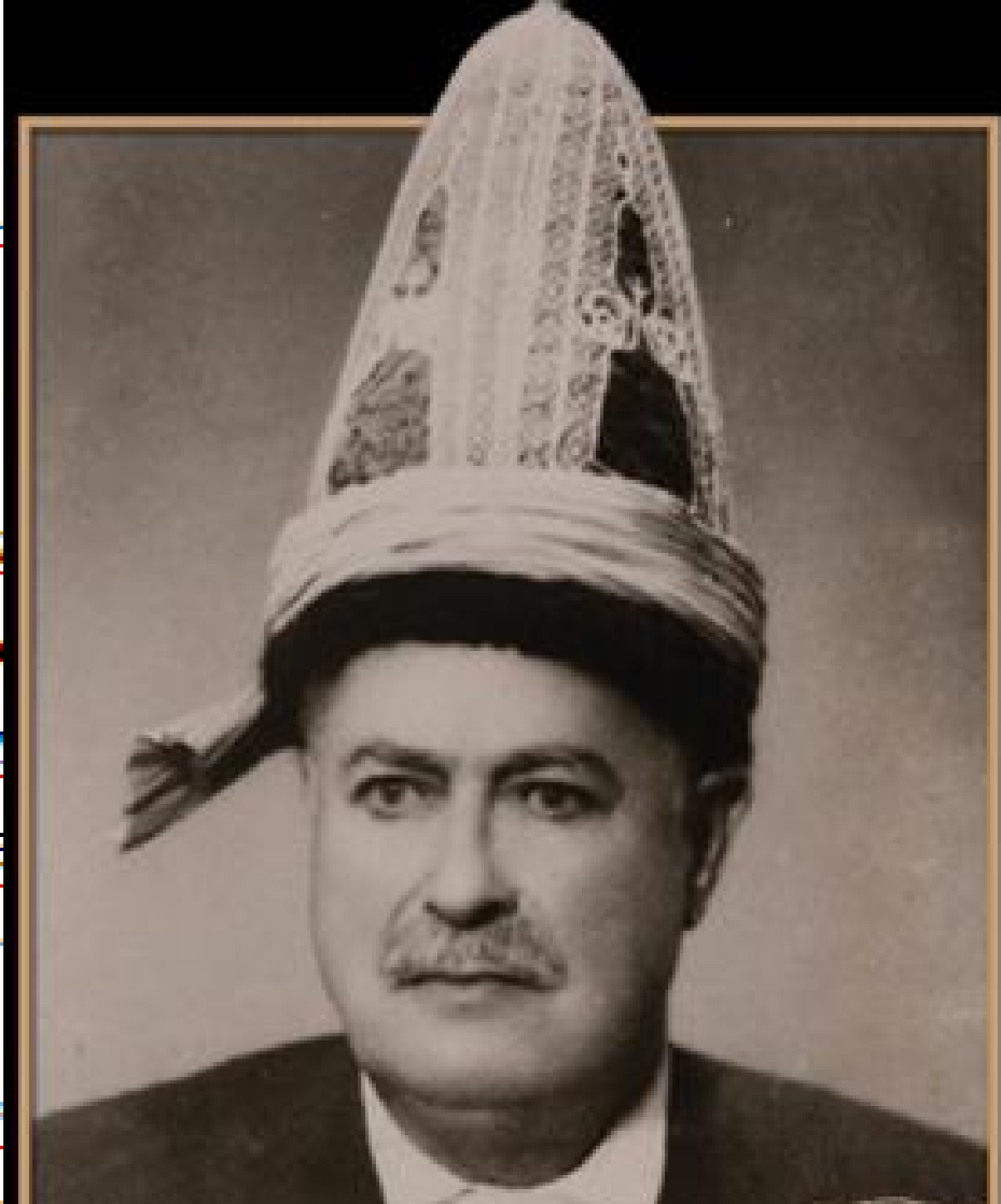
EKLER

Ek 1. Hacı Mustafa Hayri Baba'nın Tâcı_1 (Öğüt, M. H. (2016). *Hacı Mustafa Hayri Baba*. İstanbul: Mega Basım Yayın).

Ek 2. Hacı Mustafâ Hayri Baba'nın Tâc1_2 (Öğüt, M. H. (2016). *Hacı Mustafa Hayri Baba*. İstanbul: Mega Basım Yayın).

Ek 3. Hacı Mustafa Hayri Baba (Öğüt, M. H. (2016). *Hacı Mustafa Hayri Baba*. İstanbul: Mega Basım Yayın).